

Spis treści

Rozdział 1.

Wprowadzenie

7

Bernard Panaszek

Rozdział 2.

Epidemiologia astmy i charakterystyka populacji chorych w wieku podeszłym

17

2.1. Epidemiologia astmy oskrzelowej w różnych grupach wiekowych

17

Zbigniew Machaj, Wioletta Szczepaniak

2.2. Cechy populacyjne wyróżniające grupę osób chorych na astmę wieku podeszłego

23

Zbigniew Machaj, Wioletta Szczepaniak

Rozdział 3.

Wpływ wieku na przebieg zapalenia astmatycznego

25

3.1. Układ immunologiczny w podeszłym wieku

25

Agnieszka Kopeć, Andrzej M. Fal

3.2. Immunopatologia alergicznych i niealergicznych reakcji astmatycznych

34

Agnieszka Kopeć, Andrzej M. Fal

3.3. Funkcja receptorów adrenergicznych i cholinergiczych

40

Rafał Dobek

3.4. Rola neuropeptydów w astmie

45

Rafał Dobek, Jerzy Liebhart

3.5. Układ kinin w astmie

50

Jerzy Liebhart, Krzysztof Gomułka

3.6. Nadreaktywność oskrzeli u chorych w podeszłym wieku

55

Jerzy Liebhart, Ewa Liebhart

Rozdział 4.

Funkcja płuc w podeszłym wieku 59

4.1. Mechanika oddychania w podeszłym wieku 59

Anna Dor-Wojnarowska

4.2. Badanie spirometryczne osób starszych 69

Anna Dor-Wojnarowska, Jerzy Liebhart

4.3. Wpływ wieku na parametry statyczne i dynamiczne wentylacji płuc 77

Jerzy Liebhart, Anna Dor-Wojnarowska

4.4. Dyfuzja i zaburzenia wentylacji do perfuzji płuc 83

Anna Dor-Wojnarowska, Jerzy Liebhart

Rozdział 5.

Diagnostyka astmy w podeszłym wieku 89

5.1. Odrębności badania podmiotowego i przedmiotowego 89

Karolina Lindner, Wioletta Szczepaniak

5.2. Punktowe testy skórne 94

Andrzej Obojski

5.3. Badania laboratoryjne 97

Anna Wolańczyk-Mędrała, Wojciech Mędrała

5.4. Próby prowokacyjne wykazujące nadreaktywność oskrzeli 101

Anna Dor-Wojnarowska

5.5. Obturacja dróg oddechowych oraz test rozkurczowy 114

Anna Dor-Wojnarowska

5.6. Wpływ schorzeń współistniejących na funkcję płuc 124

Anna Dor-Wojnarowska, Jerzy Liebhart

Rozdział 6.

Historia naturalna astmy 133

6.1. Astma wieku podeszłego o późnym początku 133

Karolina Lindner, Bernard Panaszek

6.2. Astma wieku podeszłego o wczesnym początku 139

Karolina Lindner, Bernard Panaszek

6.3. Cechy różnicujące astmę w podeszłym wieku w zależności od czasu wystąpienia choroby	146
---	------------

Karolina Lindner, Bernard Panaszek

Rozdział 7.

Czynniki wpływające na przebieg naturalny astmy oskrzelowej	151
--	------------

7.1. Zaburzenia funkcji poznawczych	151
--	------------

Anna Bielous, Przemysław Bąbel

7.2. Palenie tytoniu i czynniki środowiskowe	162
---	------------

Karolina Lindner, Bernard Panaszek

7.3. Choroby współistniejące	170
-------------------------------------	------------

Karolina Lindner, Bernard Panaszek

7.4. Cechy określające przebieg astmy oskrzelowej wieku podeszłego w porównaniu z innymi grupami wiekowymi	182
---	------------

Karolina Lindner, Bernard Panaszek

Rozdział 8.

Leczenie astmy oskrzelowej	187
-----------------------------------	------------

8.1. Leki objawowe	187
---------------------------	------------

Ewa Bogacka, Marita Nitter-Marszalska

8.2. Leki kontrolujące przebieg choroby	192
--	------------

Ewa Bogacka, Marita Nittner-Marszalska

8.3. Terapia anty-IgE oraz swoista immunoterapia alergenowa	202
--	------------

Marita Nittner-Marszalska, Ewa Bogacka

8.4. Zaostrzenie astmy oskrzelowej	204
---	------------

Ewa Bogacka

8.5. Postępowanie uzupełniające i wspomagające leczenie	207
--	------------

Ewa Bogacka

8.6. Cechy szczególne różnicujące terapię astmy wieku podeszłego z terapią w innych grupach wiekowych	211
--	------------

Ewa Bogacka

Rozdział 9.

Zespół nakładania astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc 217

9.1. Astma i przewlekła obturacyjna choroba płuc – podobieństwa i różnice. Zespół nakładania 217

Jerzy Liebhart

9.2. Rozpoznawanie astmy, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc i zespołu nakładania 220

Jerzy Liebhart

9.3. Zespół nakładania u osób w wieku podeszłym 223

Jerzy Liebhart

Rozdział 10.

Astma wieku podeszłego jako problem w zdrowiu publicznym 225

10.1. Ciężkość przebiegu astmy i jej następstwa medyczne 225

Robert Pawłowicz, Andrzej M. Fal

10.2. Aspekty kliniczne i socjoekonomiczne astmy wieku podeszłego 230

Ewa Bogacka

10.3. Opóźnienie rozpoznania, skutki odległe i umieralność 234

Krystyna Misiak, Zbigniew Machaj

10.4. Ekonomia astmy wieku podeszłego 238

Marek Girek, Andrzej M. Fal